

Відновлення антропогенно порушених екосистем

Анотація. Дисципліна «Відновлення антропогенно порушених екосистем» належить до переліку навчальних дисциплін вільного вибору аспіранта. Вона забезпечує професійний розвиток аспіранта та спрямована на формування у нього компетенцій у сфері розуміння механізмів регуляції екосистемних процесів, які уможливають відновлення антропогенно порушених екосистем. Особливий акцент зроблено на можливості поліпшення стану екосистем, що зазнали істотного антропогенного впливу. При цьому використовуються знання всіх основних механізмів регуляції екосистемних процесів, що дозволить досягнути позитивний результат мінімальними зусиллями та без шкідливих наслідків для екосистеми.

Кількість кредитів: 4

Викладач: Гандзюра Володимир Петрович, д.б.н., проф.

Мета навчальної дисципліни:

- формування системних знань про механізми підтримання стійкості та відновлення порушених екосистем,
- практичне застосування набутих знань для оптимізації стану екосистем.
- використання сучасних підходів і технологій для відновлення антропогенно трансформованих екосистем.

Попередні вимоги:

Аспірант повинен знати: фундаментальні властивості екосистем та їхніх компонентів, методики оцінки стійкості екосистем.

Аспірант повинен вміти: аналізувати ступінь антропогенної трансформації екосистем, з'ясувати головні чинники з позиції теорії складних систем і основ управління ними; здійснювати низку заходів щодо поліпшення стану конкретних екосистем.

Змістові модулі:

1. Механізми підтримання стійкості екосистем;
2. Типи стійкості та їх значення;
3. Теорія катастроф та її значення для відновлення антропогенно порушених екосистем;
4. Гомеостаз і енантіостаз екосистем;
5. Принцип Ле Шательє-Брауна та його прояв на різних рівнях регуляції екосистемних процесів;
6. Можливості відновлення природного стану антропогенно порушених екосистем.

Мова викладання: Українська.

Місце у структурно-логічній схемі: ДВА.3.02.03 читається на другому році навчання

Термін вивчення: дисципліна вивчається на другому році навчання за освітньо-науковим рівнем «доктор філософії» в обсязі 120 годин, у тому числі 24 години аудиторних занять (18 год. – лекційні заняття, 4 год. – практичні заняття, 2 годин – консультація), 96 годин самостійної роботи.